

SELETUSKIRI

Põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 6. jaanuari 2003. a määruse nr 1 „Loomses toidus saasteainete järelevalve reguleerimise kord ning kontrollproovide võtmise ja analüüsimise meetodid” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 6. jaanuari 2003. a määruse nr 1 „Loomses toidus saasteainete järelevalve reguleerimise kord ning kontrollproovide võtmise ja analüüsimise meetodid” muutmise” eelnõu on ette valmistatud toiduseaduse § 19 lõike 3 ja § 51³ lõike 2 alusel ning kooskõlas Vabariigi Valitsuse 18. jaanuari 2000. a määrusega nr 17 „Volituste andmine „Toiduseadusest” tulenevate proovide võtmise ja analüüsimise meetodite kehtestamiseks saasteainete uurimiseks loomses toidus”.

Määruse kehtestamisega viiakse määrus kooskõlla seoses korraikatseseaduse muutmise ja rakendamise seadusega toiduseaduses tehtavate muudatustega, mis jõustuvad 1. juulil 2014. aastal.

Eelnõu on koostanud Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna toidujärelevalve büroo juhataja Maia Radin (tel 625 6529, maia.radin@agri.ee), juriidilise ekspertiisi tegi eelnõule Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Diana Rammul (tel 625 6259, diana.rammul@agri.ee) ning keeleliselt toimetab eelnõu sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (tel 625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 punktiga 1 sõnastatakse uuesti määruse preambul. Kehtiva toiduseaduse § 49 lõikes 4 on volitusnorm toidugruppide või määratavate näitajate proovivõtu- ja analüüsimeetodite kehtestamiseks. Korraikatseseaduse muutmise ja rakendamise seadusega on proovide võtmist ja analüüsimist puudutavad sätted koondatud toiduseaduse 9. peatükki ning volitusnorm paikneb edaspidi § 51³ lõikes 2. Seetõttu korrigeeritakse vastavat viidet volitusnormile.

Eelnõu § 1 punktiga 2 asendatakse määruse pealkirjas, § 1 lõikes 2, § 2 pealkirjas ja lõigetes 1, 2 ja 6, § 3 pealkirjas ja lõike 2 punktis 4, § 7 pealkirjas ning määruse lisade 1–3 pealdistes sõna „järelevalve” sõnadega „riiklik järelevalve”. Muudatus on tingitud sellest, et korraikatseseaduse muutmise ja rakendamise seaduse kohaselt muudetakse toiduseaduse § 19 lõikes 3 asetsevat volitusnormi sõnastust, mis sätestab volitusnormi selle määruse kehtestamiseks, viies sätte kooskõlla korraikatseseadusega.

Eelnõu § 1 punktiga 3 ajakohastatakse määruse § 1 lõike 2 punktis 1 viidet ravimiseadusele, kus paikneb volitusnorm põllumajandusministri määruse andmiseks, millega kehtestatakse biostimulaatorite, hormoonpreparaatide ja muude ainete nimekiri, mille käitlemine põllumajandusloomadel kasutamise eesmärgil on keelatud. Kehtiva määruse § 1 lõike 2 punktis 1 on viidatud ravimiseaduse § 5 lõike 5² punktile 2, kuigi volitus määruse andmiseks paikneb ravimiseaduse § 15 lõikes 6.

Eelnõu § 1 punktiga 4 muudetakse määruse § 1 lõike 4, § 3 lõigete 1–3, § 4 lõigete 2 ja 5, § 5 lõigete 1 ja 2 ning § 7 lõigete 3–5 sõnastust, kus tulenevalt korrakaitseaduses kasutatud terminoloogiast asendatakse sõna „järelevalveametnik” sõnaga „ametiisik”. Kuna toiduseaduse kohaselt teostab riiklikku järelevalvet Veterinaar- ja Toiduamet, siis on asendatud sätetes mõeldud Veterinaar- ja Toiduameti ametiisikuid.

Eelnõu § 1 punktiga 5 korrigeeritakse määruse § 2 lõikes 3 viidet Vabariigi Valitsuse 2. novembri 1999. a. määrusele nr 330, asendades määruse pealkirjas sõna „järelevalve” sõnadega „ametliku kontrolli”. Korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seaduse kohaselt tuuakse toiduseadusesse sisse uus termin „ametlik kontroll”, mis toiduseaduse § 41 uue lõike 3¹ kohaselt hõlmab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 2 punktis 1 sätestatud tegevust, sealhulgas nii riikliku järelevalve teostamist kui ka muu haldusmenetluse läbiviimist, mille käigus kontrollitakse toidu ja toidu käitlemise nõuetekohasust. Vabariigi Valitsuse 2. novembri 1999. a. määrusega nr 330 sätestatud üldnõuded proovivõtule ja analüüsimeetoditele on kohaldatavad nii riikliku järelevalve kui ka muu haldusmenetluse käigus võetavate proovide suhtes.

Eelnõu § 1 punktiga 6 muudetakse määruse § 2 lõike 5 sõnastust, asendades sõna „järelevalve” sõnadega „riiklik järelevalve” ning sõna „järelevalveametnik” tekstiosaga „Veterinaar- ja Toiduamet”. Pikemalt on muudatust põhjendatud eelnõu § 1 punktide 2 ja 4 juures.

Eelnõu § 1 punktiga 7 muudetakse määruse § 3 lõike 2 punktide 5 ja 6 ning lõike 3 punktide 3 ja 4 sõnastust, asendades sõnad „järelevalve all” tekstiosaga „Veterinaar- ja Toiduameti järelevalve all”. Kehtiva määruse kohaselt võetakse kontrollitavad loomad või loomsed saadused järelevalve alla, kui kahtlustatakse keelatud ainete kasutamist või saasteainete piirnormide ületamist. Kõnealusel juhul peetakse silmas, et loomad või loomne saadus peavad olema Veterinaar- ja Toiduameti vahetu järelevalve all, et vältida loomade või loomse saaduse kasutamist toiduna, mistõttu täpsustatakse vastavalt ka sätteid.

Eelnõu § 1 punktiga 8 muudetakse määruse § 3 lõike 4 sõnastust, asendades sõna „järelevalveametnik” tekstiosaga „Veterinaar- ja Toiduamet” ning sõnad „järelevalve all” tekstiosaga „Veterinaar- ja Toiduameti järelevalve all”. Pikemalt on muudatusi põhjendatud eelnõu § 1 punktide 4 ja 7 juures.

Eelnõu § 1 punktidega 9 ja 10 muudetakse määruse § 4 lõike 6 sissejuhatava osa ja § 5 lõike 6 sissejuhatava osa sõnastust, asendades sõna „järelevalveametnik” tekstiosaga „Veterinaar- ja Toiduamet” ning sõna „järelevalve” sõnadega „ametliku kontrolli”. Pikemalt on muudatust põhjendatud eelnõu § 1 punktide 4 ja 5 juures.

Eelnõu § 1 punktiga 11 ajakohastatakse määruse lisa 1 punktis 1 viidet põllumajandusministri määrusele, millega kehtestatakse biostimulaatorite, hormoonpreparaatide ja muude ainete nimekiri, mille käitlemine põllumajandusloomadel kasutamise eesmärgil on keelatud. Kehtivas määruses viidatakse põllumajandusministri 16. juuli 2001. a määrusele nr 49, mis on aga kehtetuks tunnistatud.

Kirjeldatud muudatused on tehnilist laadi ega too käitlejatele kaasa uusi kohustusi.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse määruse jõustumisnorm, mille kohaselt jõustub määrus 1. juulil 2014. aastal ehk samal ajal koos selle määruse muutmise tinginud korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seaduses tehtud toiduseaduse muudatuste jõustumisega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on vastavuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 882/2004.

4. Määruse mõjud

Määrusega viiakse põllumajandusministri 6. jaanuari 2003. a määrus nr 1 „Loomses toidus saasteainete järelvalve reguleerimise kord ning kontrollproovide võtmise ja analüüsimise meetodid” kooskõlla korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seaduses tehtud toiduseaduse struktuuri- ja terminimuudatustega, et saavutada terminite ühtne kasutus, õigusakti korrektsus ja õigusakti kehtima jäämine. Kirjeldatud muudatused on tehnilist laadi ega too käitlejatele kaasa uusi kohustusi.

Eelnõuga otseseid ega kaudseid mõjusid ei kaasne.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne riigile uusi tegevusi, kulusid ega tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määruse jõustumine on eelnõu kohaselt kavandatud 1. juulil 2014. a. Jõustumise kuupäev on sätestatud arvestusega, et määrus jõustuks ühel ajal korrakaitseaduse muutmise ja rakendamise seadusega.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu väljatöötamise ei ole kaasatud huvirühmi ja eelnõud ei esitata avalikule konsultatsioonile.

Määruse eelnõu esitati arvamuse avaldamiseks Veterinaar- ja Toiduametile, kelle esitatud märkusega on arvestatud.

Eelnõu esitati elektroonilise eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Sotsiaalministeeriumile. Sotsiaalministeerium ei kandnud kooskõlastamiseks ettenähtud tähtaja jooksul eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi kirja eelnõu heakskiitmise või eelnõuga põhjendatult mittenõustumise kohta, samuti ei taotlenud kooskõlastamise tähtaja pikendamist. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement” § 7 lõikele 4 loetakse eelnõu nende poolt kooskõlastatuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot

Kantsler